

Standardbehandling antibiotika

Utdrag fra Nasjonal faglig retningslinje for antibiotika i sykehus

Sepsis og septisk sjokk

Ved septisk sjokk eller høy mistanke om sepsis startes antibiotika så raskt som mulig og innen 1 time.

Hos pasienter uten sjokk og med lavere sepsismistanke kan man gjøre utfyllende diagnostikk og observasjon før man starter antibiotika innen 3 timer.

Ukjent fokus: Benzylpenicillin iv 2,4 g x 6 + Gentamicin* iv 6-7 mg/kg x 1	Nedre luftveier: <i>Samfunns-ervert</i> Benzylpenicillin iv 3 g x 4 + Gentamicin* iv 6 mg/kg x 1 <i>Sykehus-ervert</i> Piperacillin/Tazobaktam iv 4/0,5 g x 4	Urinveier: Ampicillin iv 2 g x 4 + Gentamicin* iv 6-7 mg/kg x 1	Abdomen: Ampicillin iv 2 g x 4 + Gentamicin* iv 6-7 mg/kg x 1 + Metronidazol iv 1,5 g x 1 ladningsdose, etterfulgt av Metronidazol iv 1 g x 1	Hud- og bløtdeler: Kloksacillin iv 2 g x 6 + Gentamicin* iv 6 mg/kg x 1	Septisk sjokk: Piperacillin/Tazobaktam iv 4/0,5 g x 1 ladningsdose, etterfulgt av Piperacillin/Tazobaktam iv 4/0,5 g x 4 Ladningsdosen gis over 30 minutt. Videre doser gis over 3 timer, og startes umiddelbart etter ladningsdosen.
--	---	---	---	---	--

Urinveier

Akutt cystitt

Pivmecillinam oral 200 mg x 3
eller **Nitrofurantoin oral 50 mg x 3**
eller **Trimetoprim oral 160 mg x 2**

Asymptomatisk bakteriuri (ABU) skal som hovedregel ikke behandles med antibiotika.

Pyelonefritt

Ampicillin iv 1 g x 4
+
Gentamicin* iv 6 mg/kg x 1

Overgang til oral ved pyelonefritt:
Pivmecillinam oral 400 mg x 4

Infeksjoner i abdomen

Kirurgisk kildekontroll er primærbehandling når relevant.

Appendicitt, kolecystitt/angitt, komplisert divertikulitt og sekundær peritonitt

Ampicillin iv 2 g x 4
+
Gentamicin* iv 6 mg/kg x 1
+
Metronidazol iv 1,5 g x 1 ladningsdose, etterfulgt av
Metronidazol iv 1 g x 1

*Gentamicin: Se retningslinjen for dosering, konsentrasjonsmålinger og forsiktighetsregler

Nasjonalt senter for antibiotikabruk i sykehus (NSAS)

Standardbehandling antibiotika

Utdrag fra Nasjonal faglig retningslinje for antibiotika i sykehus

Nedre luftveier

Pneumoni, samfunns-ervert

Mild/moderat pneumoni (CRB65 0-2) ukjent agens
Benzylpenicillin iv 1,2 g x 4

Overgang til oral ved mild/moderat pneumoni:
Fenoksymetylpenicillin oral 1 g x 4

Alvorlig pneumoni (CRB65 3-4), ukjent agens
Benzylpenicillin iv 3 g x 4
+
Gentamicin* iv 6 mg/kg x 1

Svært alvorlig pneumoni (CRB65 3-4), ukjent agens
Cefotaksim iv 2 g x 3
+
Ciprofloksacin iv 400 mg x 3

Pneumoni, sykehuservert

Pneumoni oppstått >48t etter innleggelse i sykehus. Ved mindre alvorlig pneumoni oppstått 3-5 dager etter innleggelse: Vurder anbefaling for behandling av samfunnservert pneumoni.

Ukomplisert:
Cefotaksim iv 1 g x 3

Komplisert:
Piperacillin/Tazobaktam iv 4/0,5 g x 4

KOLS-forverring

Infeksiøs KOLS-forverring kjennetegnes av kombinasjon av purulent ekspektorat + økt dyspne og/eller økt ekspektoratvolum.

KOLS-forverring, mild og moderat
Amoksisillin oral 500 mg x 3

KOLS-forverring, alvorlig
Cefotaksim iv 2 g x 3

Aspirasjons-pneumoni

Ved svær aspirasjon er kjemisk pneumonitt viktigst de første 2-3 dagene, og betydningen av antibiotika i denne fasen er usikker. Antibiotika vurderes til pasienter med alvorlig sykdom, og revurderes etter 2-3 døgn.

Benzylpenicillin iv 1,2 g x 4

Hud- og bløtdelsinfeksjoner

Erysipel

Benzylpenicillin iv 1,2 g x 4

Cellulitt

Kloksacillin iv 2 g x 4

Meningitt

Bakteriell meningitt, ukjent agens**

Cefotaksim iv 3 g x 4
+
Ampicillin iv 3 g x 4

**Glukokortikoider gis initialt til alle med mistenkt bakteriell meningitt, se retningslinjen.

Immunfriske pasienter <50 år med lav sannsynlighet for Listeria kan behandles med cefotaksim monoterapi, uten ampicillin.

Ben- og leddinfeksjoner

Septisk artritt og osteomyelitt, empirisk

Kloksacillin iv 2 g x 4

*Gentamicin: Se retningslinjen for dosering, konsentrasjonsmålinger og forsiktighetsregler

Nasjonalt senter for antibiotikabruk i sykehus (NSAS)